

DE TOT-ARREU

Afusellement fingit

En els bells jardins de Luxemburg s'aixeca un monument en el lloc que fou fusellat per traïdor el mariscal Ney, el dia 7 de desembre de 1815. Però resulta que Ney no sols no fou afusellat, sinò que tampoc descansen sos òssos en terra francesa.

Veudell Phillips diu que l'història, en aquest punt, es tant falsa com en molts d'altres.

Gran horror causà al país el saber que son ídol havia sigut escullit com a víctima d'un govern tirà. El desgraciat mariscal fou acusat, jutjat y sentenciat amb gran precipitació, demostrant aixís que'l govern tenia por que en Ney enderroqués els Borbons i posés en el lloc més preminent de la nació al *Petit caporal*.

Tots el francesos s'haurien deixat afusellar abans de permetre l'execució d'una sentència tant injusta. Oficials i soldats estaven disposats a salvar al seu hèroe, la sola culpa del qual era la d'haver arribat massa amunt degut als seus propis mèrits i que la gloria no l'abandonà durant 28 anys.

Ney fou l'hèroe de Hohelinden, Jena, Magdeburg, Borodino, Moscou, Freiland, Lutzen y Wagram, i amb l'antiga guarda va donar el darrer assalt a Waterloo, després de perdre sis cavalls. Després d'això havia d'esser sacrificat com un goç! Aixís fou que al ser conduït per l'escolta que'l tenia d'afusellar, els soldats encarregats d'executar la sentència apuntaren al pit del reu i descarregaren sos fusells carregats amb pólvora sola.

Caigué Ney, i son cos, ni tant sols ferit, fou encaixonat.

Naturalment que aquesta estratagema no va esser coneguda pel poble, i Ney, secretament, va esser embarcat amb destí a Charleston, en la Carolina del Sur. Euròpa no podia ser son asil. Son aire guerrer y marcial era conegut i temut per totes les testes coronades.

El meteix Napoleó n'era gelós, de la gloria del mariscal, com aixís ho demostra la següent història:

Trobat-se tots dos a la biblioteca de l'emperador, on aquest volia i no podia arribar a agafar un llibre, per estar una mica més alt de la seva mida, el mariscal va dir-li, somrient:

—Permeteu-me, senyor, que jo us l'abasti, puix soc més gran que V. M.

A lo que Napoleó contestà, un poc picat:

—Més alt, solament més alt, mariscal.

Ney era molt jove quan va desaparèixer l'imperi. Va néixer el meteix any que en Bonaparte, es a dir, el 1769. La seva activitat va fer que a la Carolina del Sur trobés feina com a mestre d'escola.

Va viure més de setanta anys, i quan va morir l'enterraren amb el nom de M. Ney.

Una anècdota de Bismarck

Bismarck, en certa ocasió, anà amb un amic a caçar becaades. Travessaven els caçadors un estany cobert d'alta verduca quan l'amic den Bismarck, home gros y de molt pes, s'enfonsà al fang fins a les aixelles. Feia desesperats esforços per a sortir del clot, i no podent-ho aconseguir es posà a cridar demanant socors; aleshores l'infortunat caçador vegé que'l seu

company acudia cap an ell amb tota catxaça, atent a les becaades que podien haver-hi pels encontorns i fent poc cas dels seus crits i laments...

—Socors! Socors!—deia, enfonsant-se més i més i tenint el fang prop de la boca.

—Benvolgut amic—respongué en Bismarck amb molta calma,—em sembla que no podrà sortir d'aquest clot, i la seva salvació serà impossible. Serà molt trist per a mi ser testimoni dels seus inútils esforços i veure'l ofegar-se de mica en mica en mig d'aquesta gomosa porqueria; per lo tant, estimat amic, vaig a estalviar-li una llarga agonía matant-lo d'un tret al cap: d'aquesta manera morirà més prompte i amb més dignitat.

El brutal canceller de ferro tenia fama de complir lo que deia, i l'infortunat caçador, al veure que aquell li apuntava l'escopeta, es vegé perdut.

Aleshores, la por i la desesperació van acumular-li les energies, donant-li forces per a deslliurar-se de la fangosa presó.

En Bismarck rigué del terror de son amic, i durant el dinar en son castell contà amb gran alegría als convidats lo succeït.

L'aigua com anestesi

A Baltimore, els metges de l'hospital Hopkins feren un descobriment important: el poder utilitzar l'aigua calenta com anestesi.

Sembla que per a fer sense dolor una operació, com la de l'apendicitis, per exemple, n'hi ha prou amb injectar sota la pell, prop de la part adolorida, certa quantitat d'aigua tebia. L'operat veu amb la major tranquil·litat tots els detalls de l'operació, i després d'ella deixa de sentir els mals efectes del cloroform.

transacciones ni compromisos. No vinimos así a la república; y, como era natural, hubo de ser otro el procedimiento. ¿Lo callé tampoco? ¿Dejé de ser franco y explícito? (Véase el apéndice letra B.)

III

Procedimiento que acepté al proclamarse la República

La República vino por donde menos esperábamos. De la noche a la mañana, Amadeo de Saboya, que en dos años de mando no había logrado hacerse simpático al país ni dominar el creciente oleaje de los partidos, resuelve abdicar por sí y por sus hijos la corona de España. Vacío el trono, mal preparadas aún las cosas para la restauración de los Borbones, sin más príncipes a que volver los ojos, los hombres políticos sin distinción de bandos ven casi todos como una necesidad la proclamación de la República. Resueltos a establecerla se hallaban ya los que habían previsto y tal vez acelerado el suceso; y como hombres que llevaban un pensamiento y se habían proporcionado medios de ejecutarlo, empujan los unos a los tímidos, deciden otros a los vacilantes e inutilizan todos a los que aun preten-

den salvar de las ruinas de la dinastía el principio monárquico. Al abrirse la sesión del Congreso la tarde del 10 de febrero de 1873 las resistencias están ya casi vencidas; las que aun subsisten ceden al primer ímpetu de radicales y republicanos. Se declara el Congreso en sesión permanente, y la tarde del 11, leída la abdicación del Rey, se refunden en una sola Asamblea las dos Cámaras, y casi sin debate aceptan la República.

¿Qué república era la proclamada? Ni la federal ni la unitaria. Había mediado acuerdo entre los antiguos y los modernos republicanos, y habían convenido en dejar a unas Cortes Constituyentes la definición y la organización de la nueva forma de gobierno. La federación de abajo arriba era desde entonces imposible: no había sino la que determinasen, en el caso de adoptarla, las futuras Cortes. Admitida en principio la federación, no había ya empezar sino por donde se habría antes concluido, por el deslinde de las atribuciones del poder central. Los estados federales habrían debido constituirse luego fuera del círculo de estas atribuciones.

El procedimiento—no hay por qué ocultarlo—era abiertamente contrario al anterior: el resultado podía ser el mismo. Representadas habían de estar en las nuevas Cortes las provincias; y, si éstas tenían formada idea sobre los límites en que habían de girar los poderes de los futuros Estados, a las Cortes podían llevarla y en las Cortes sostenerla. Como determinando la esfera de acción de las provincias, habría venido